

Основним ризиком при цьому є занадто швидкі зміни в технології ВІ, використання неперевічених рішень і засобів, а також якість самих даних. Низка проблем може виникнути через неузгодженості метаданих. Але ці питання можуть бути вирішені на інфраструктурному рівні шляхом створення корпоративного сховища даних і централізованого управління метаданими.

Список використаних джерел

1. Luhn H.P. «A Business Intelligence System» / H.P. Luhn // IBM Journal of Research and Development. Volume 2, Issue 4, October 1958. – P. 314–319.
2. Gartner: IT Definitions and Glossary [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.gartner.com//it-glossary/>
3. Артемьев В. Что такое Business Intelligence? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.osp.ru/os/2003/04/182900/>

Македон В.В.
д.е.н., доцент,
кафедра міжнародної економіки
і світових фінансів
Дніпровський національний університет
імені Олеся Гончара

МЕТОДИКИ АНАЛІТИЧНОЇ ОЦІНКИ ВАРТОСТІ КОРПОРАТИВНИХ СТРУКТУР ПРИ ЗЛИТТЯХ І ПОГЛИНАННЯХ

Одним з ключових питань оцінки доцільності злиттів і поглинань корпоративних структур є оцінка їхньої вартості. В роботі Р. Морка, А. Шляйфера, Р. Вішну, зазначено, що вартість компанії стає основною величиною при розрахунку коефіцієнтів обміну акцій при реалізації таких угод [1, с. 299]. Ми можемо стверджувати, що жодна з відомих аналітичних методик не дає точної оцінки цієї величини, можливі відхилення в ту або іншу сторону. Проте це і не є першочерговим завданням. Набагато важливішим є інше наукове положення: затребуваною є більш принципова, більш якісна і об'єктивна оцінка вартості компанії, яка дозволить прийняти найбільш правильні і раціональні рішення, націлені на збільшення його вартості за підсумками злиттів та поглинань. У міжнародній професійній практиці корпоративного менеджменту сформувались три основні підходи для оцінки вартості компанії при проведенні інтеграції за рахунок злиттів або поглинань [2]:

1. Витратний підхід – сукупність методів визначення вартості об’єкту оцінки, заснованих на визначенні витрат, необхідних для відновлення або заміщення об’єкту оцінки, з урахуванням ступеня його зносу;

2. Порівняльний підхід – сукупність методів визначення вартості об’єкту оцінки, заснованих на порівнянні об’єкту оцінки з аналогічними об’єктами, відносно яких є інформація про ціни угод з ними;

3. Прибутковий підхід – сукупність методів визначення вартості об’єкту оцінки, заснованих на визначенні очікуваних прибутків від об’єкту оцінки.

Поведемо ґрунтовне дослідження кожного з них, з виділенням сильних і слабих сторін відносно процесів злиттів та поглинань в середовищі корпоративних структур:

1. Витратний підхід розглядає вартість компанії з точки зору понесених витрат. Зазвичай, балансова вартість активів компанії не відповідає ринковій вартості і саме тому завдання полягає в їх переоцінці. Після визначення реальної (ринкової) вартості усіх активів з неї віднімається поточна вартість усіх його зобов’язань, тим самим розраховується оціночна вартість власного капіталу компанії: «Власний капітал = Активи - Зобов’язання».

Перевагами цього підходу є то, що він:

- ґрунтується на існуючих (поточних) активах, що усуває значну частину суб’єктивності, яка властива іншим методам оцінки;

- придатний для оцінки діяльності нових і компаній які утворилися як юридичні особи після реструктуризаційної процедури.

Недоліком є те, що він не враховує майбутній рівень прибутку, тобто перспектив бізнесу. Основні аналітичні методи проведення інтеграції, ми можемо охарактеризувати наступним чином:

1. Метод вартості чистих активів дає кращі результати при оцінці компанії:

- прибутки не піддаються точному прогнозу;

- компанія має значні матеріальні і фінансові активи (володіє ліквідними цінними паперами, інвестиціями в нерухомість тощо);

- допомагає оцінити нове утворення що не має ретроспективних даних про прибутки.

2. Метод ліквідаційної вартості слід використовувати, коли компанії загрожує банкрутство. Тобто коли компанія припиняє свої операції, розпродас матеріальні, а якщо є і нематеріальні активи і погашає усі свої зобов’язання. Ліквідаційна вартість – це різниця між вартістю усіх активів і витрат на його ліквідацію. Зазвичай цей метод дає нижній рівень вартості оцінюваного бізнесу, оскільки як правило, існують обмеження за часом на продаж активів, окрім цього зменшення вартості відбувається за рахунок ліквідаційних витрат.

3. Метод оцінки за вартістю заміщення полягає у визначенні суми витрат на створення аналогічної компанії з урахуванням зносу. Хоча використовуваний в міжнародній практиці коефіцієнт «Q-Тобіна» і дорівнює відношенню ринкової вартості компанії до вартості заміщення, але рано чи пізно він не повинен істотно

відрізнятися від одиниці. Метод практично не використовується через низький рівень точності розрахунків [3].

4. Порівняльний підхід передбачає порівняння певного бізнесу з аналогічними бізнесами, які були продані на відкритому ринку. Джерелами даних, для застосування цього підходу, являються відкриті фондові ринки і статистична звітність стосовно угод злиттів/поглинань, і попередні угоди з власністю даного бізнесу.

Переваги підходу:

- вартість відображає досягнуті результати діяльності компанії;
- ціна угоди безпосередньо відображає ситуацію на ринку.

Недоліки:

- не враховує майбутню вартість компанії;
- у зв'язку із слабким розвитком національного фондового ринку існує складність у знаходженні компанії-аналога.

За основу беруть вартість компаній-аналогів, акції яких відкрито продаються на ринку. Використання цього методу гарантує високу швидкість і достовірність, але тільки за умови достовірності аналогів. Порівнювані компанії повинні мати приблизно однаковий дохід, чисельність персоналу, співставні показники оборотності активів тощо. Інакше необхідно використовувати спеціальні оціночні мультиплікатори, що показують співвідношення між ринковою ціною компанії або акцій і фінансовою базою (ціна/прибуток, ціна/грошовий потік).

3. Прибутковий підхід. Для критичного аналізу грошових потоків при оцінці потенціалу компанії розглянемо концепт прибуткового підходу до оцінки злиттів та поглинань. При оцінці повинні враховуватися дисконтовані грошові потоки від деяких найбільш прийнятних проектів інтеграції за певний період планування. Як НПП пропонується ввести три групи проектів, чистий дисконтований прибуток яких враховуватиметься при оцінці [253]:

- діючі (група 1) – традиційні проекти компанії, що реалізуються на момент оцінки;
- заплановані (група 2) – проекти компанії, заплановані до реалізації;
- потенційні (група 3) – проекти реалізація яких є можливою.

Таким чином визначаємо, що для ухвалення рішення про здійснення операції злиття або поглинання необхідно оцінити можливий приріст або втрату свого потенціалу від можливої угоди як для компанії-покупця так і для компанії-мети. Необхідно визначати групи проектів як для компанії-покупця так і для компанії-мети які відображатимуть їхню діяльність до та після продажу. При цьому при оцінці повинні враховуватися дисконтовані грошові потоки від найбільш прийнятних інтеграційних проектів за певний період планування.

Список використаних джерел

1. Morck R. Management ownership and market valuation: An empirical analysis / R. Morck, A. Schleifer, R. Vishney // Journal of Financial Economics. – 2006. – № 20. – Р. 293–315.
2. Кизим М.О. Управління створенням і розвитком видатної корпорації: монографія / М.О. Кизим, А.А. Пилипенко, І.В. Ялдин. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2007. – 208 с.
3. Berzakova V. , Modification of EVA in Value Based Management / Berzakova, . Bartosova, E. Kicova // Procedia Economics and Finance. – 2015. – №26. – pp. 317-324.

Маліновська О. Я.

к.е.н., доцент,

кафедра економіки та менеджменту

Львівський національний

університет імені Івана Франка

Себестянович І.С.

факультет управління

фінансами та бізнесу

студентка 2 курсу

Львівський національний

університет імені Івана Франка

РОЗВИТОК ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Процес розвитку сучасної економіки, поширення науково-технічного прогресу, нестабільність зовнішнього середовища, виникнення кризових явищ та виявлення неякісної інформації зумовлюють вивчення та дослідження економічного аналізу як важливої складової не тільки в діяльності підприємства, а і в економіці в цілому, адже дає змогу виявити найефективніші управлінські рішення для забезпечення перспективного розвитку суб'єктів господарювання на різних рівнях.

На сьогоднішній день важливо не просто досліджувати економічний аналіз, але й вивчати його сучасні види, які необхідні для того чи іншого підприємства та уникати використання застарілих методів, які не є актуальними.

Економічний аналіз являє собою засіб створення основного ресурсу постіндустріальної економіки - інформації, є невід'ємним елементом у діяльності